

Denet Duyuru

Duyuru Tarihi : 13.06.2006
Duyuru No : DUYURU/2006-113

Türk Ticaret Kanunu Bağımsız Denetimi Zorunlu Hale Getirecek

Halen TBMM Adalet Alt Komisyonu'nda görüşülmekte olan Türk Ticaret Kanunu Tasarısı (Tasarı); hem Avrupa Birliği (AB) hukukuna uyum sağlamak açısından hem de Türk şirketlerinin, mali performanslarının uluslararası standartlarda ölçülmesini sağlamak ve böylece dünya ile entegrasyonumuzu sağlamak açılarından ciddi yenilikler taşımaktadır.

Tasarının Alt Komisyonda bugün itibarıyla benimsenen maddelerine göre, şirketlerin yönetim kurulu 1 üyeden oluşabilecek ve bu kişinin pay sahibi olmayan kişilerden seçilmesi mümkün olabilecektir. Böylece yönetim kurullarının uzman ve profesyonel kişilerden oluşmasına olanak sağlanacaktır.

Diğer taraftan, Tasarı'da, denetçiler (murakıplar) anonim şirketin organı olmaktan çıkarılmakta; büyük ölçekteki şirketlerin bağımsız denetiminin bağımsız denetim kuruluşları tarafından yapılması, nispeten küçük firmaların denetiminin de en az iki SMMM veya YMM tarafından yapılması öngörülmektedir.

Denetçi olabilmenin asgari şartı, denetlenecek şirketten tamamen bağımsız olmak ve gerekli mesleki unvanlara sahip olmaktır. Bağımsız denetçi münferit şirketlerde, şirket genel kurulunca, şirket topluluklarının denetimi sözkonusu olduğunda ise, ana şirketin genel kurulunca seçilecektir. Böylece "konsolidasyon" prensibi de, diğer Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (UFRS) gibi, mali tabloların hazırlanmasında esas alınacak standartlar setine dahil olmaktadır. İşletmelerin muhasebeleri tasarının yasalaşmasıyla (ticari defterler ve ara dönem ile yılsonu mali tabloları dahil), UFRS ile uyumlu Türkiye Muhasebe Standartları (TMS)'na uygun olarak tutulacak ve böylece dünya ile finansal raporlama bağlamında tam entegrasyon sağlanacaktır.

UFRS ve dolayısıyla TMS'nin temel prensibi, mali tabloların, işletmelerin "gerçeğe en yakın" mali durumunu, (bilanço) ve mali performansları (gelir tablosu) gösterecek değerlendirme ve kayıtlara alma standartlarıyla hazırlanmalarıdır. Yatırımcılara, kredi kuruluşlarına, kısaca tüm mali tablo kullanıcılarına doğru mali bilgiler verecek bir "muhasebe sistemi" esastır ve bu nedenle Vergi Usul Kanunu'nunda yer alan değerlendirme esasları, bundan böyle sadece vergi matrahının hesaplanmasında kullanılacaktır. Tasarı'nın 88 inci maddesinde bu husus açık bir şekilde belirtilmiş ve ticari defterlerin UFRS'ni yansıtır bir şekilde hazırlanan TMS ve bu standartlarda hüküm bulunmayan hallerde doğrudan UFRS'ne göre tutulacağı öngörülmüştür.

Söz konusu yasal mali tablolar olağan genel kurullarda ortakların onayına sunulacak ve kar dağıtımı da bu mali tablolar temel alınarak yapılacaktır. TTK tasarısındaki yeniliklerden biri de, işletme defteri uygulamasına son vermesi ve tüm ticari işletmelere bilanço usulüne göre defter tutma zorunluluğu getirmesidir. Bu bağlamda yukarıda açıklanan ve devrim niteliğindeki uygulamalar, küçük esnaf niteliğindeki tüm işletmeler için de zorunlu olacaktır. Ancak Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu (TMSK), küçük ölçekli ticari işletme ve sermaye şirketlerini kapsamak üzere, AB ülkelerindeki uygulamalarla paralel olmak üzere, UFRS uyumlu ancak daha basit değerlendirme ve kayıtlara alma/çıkarma prensiplerini içeren bir muhasebe standartlar seti üzerinde çalışmaktadır.

Yukarıda özetlemeye çalıştığımız değişiklikler, özellikle, ülkemizde küçük büyük olsun tüm müteşebbislerin ve işletmelerin faaliyetlerinin sonuçlarını daha "gerçekçi" ve uluslararası normlara uygun olarak görebilmelerine olanak sağlayacak ve böylece daha doğru yatırım kararları vermelerine neden olacaktır. Diğer taraftan bugüne kadar uygulamada, verim alınamayan "işletme içi murakıplık" işletme dışına çıkarılarak, bağımsız denetim zorunlu hale getirilmektedir. Bağımsız denetim, bugün dünyanın tüm gelişmiş ülkelerinde yasalarla zorunlu hale getirilmiş olup, AB'ye uyum sürecinde mali piyasaların şeffaflaşması ve güvenilir olması açısından gerekli bir uygulamadır. Bugün itibarıyla, TBMM Adalet Alt Komisyonu'nda görüşülmekte olan Tasarı'nın 2006 yılı içinde yasalaşması beklenmektedir ve bu beklenti gerçekleşirse, bağımsız denetim zorunluluğu önümüzdeki yıldan itibaren gündeme gelecektir. Bu konuda bugünden hazırlıklı olmakta yarar vardır.

Saygılarımızla,